

Τριμηνιαία Έκθεση Κινδύνων

Επαγγελματικού Ταμείου Ασφάλισης

Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ)

31/12/2018

Αθήνα, Φεβρουάριος 2019

Περιεχόμενα

Εκτελεστική Περίληψη	3
Εισαγωγή	4
Ανάλυση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.....	4
Σημαντικότεροι Κίνδυνοι.....	5
A) Επενδυτικοί Κίνδυνοι	5
(α) Κλάδος Εφάπαξ:.....	5
(β) Κλάδος Αλληλοβοηθείας:	8
B) Κίνδυνοι εξόδων	9
Γ) Κίνδυνοι Μελών.....	10
Δ) Λοιποί Κίνδυνοι	10
E) Παράρτημα Επεξηγήσεων Τεχνικών Όρων Επενδυτικών Κινδύνων	11

Εκτελεστική Περίληψη

Η παρούσα Έκθεση Κινδύνων με σημείο αναφοράς την 31η/12/2018 συντάσσεται στο πλαίσιο των προβλεπομένων της Πολιτικής Διαχείρισης του Ταμείου.

Το Ταμείο διαθέτει δύο ενεργούς κλάδους:

- 1) έναν κλάδο εφάπαξ που λόγω της φύσης των παροχών του (Προκαθορισμένων Εισφορών) δεν υποχρεούται στο σχηματισμό κεφαλαίων φερεγγυότητας,
- 2) έναν κλάδο αλληλοβοηθείας που εγγυάται παροχή σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας και υποχρεούται στον σχηματισμό κεφαλαίων φερεγγυότητας.

Με τροποποίηση του καταστατικού το 2001 δημιουργήθηκε και Κλάδος Σύνταξης που όμως παραμένει έως σήμερα ανενεργός.

α) Το Ταμείο κατά την ημερομηνία αναφοράς έχει επενδύσει σε δικό του Α/Κ όπως διαχειρίζεται από αναγνωρισμένη ΑΕΔΑΚ του εσωτερικού με αυξημένο προφίλ κινδύνου (δείκτη επικινδυνότητας = 6 με ανώτατο το 7, με βάση την τελευταία ενημέρωση πρότερη του 14/02/2019). Το Ταμείο με βάση απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας, δεν αυτό-διαχειρίζεται τις επενδύσεις του.

β) Λοιποί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να απειλήσουν τη βιωσιμότητα του Ταμείου είναι ο κίνδυνος των εξόδων, ο κίνδυνος των μελών και ο ασφαλιστικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος των εξόδων ελέγχεται και παρακολουθείται από το Δ.Σ. του Ταμείου σε τακτική βάση, ενώ ο κίνδυνος των μελών, λόγω της φύσης του, αναλύεται στην ετήσια (31/12) αναλογιστική έκθεση, ώστε να υπάρχει επαρκέστερη βάση στοιχείων για συμπεράσματα. Τα ίδια ισχύουν και για τον ασφαλιστικό κίνδυνο για τον οποίο επιπλέον σχηματίζεται από το Ταμείο περιθώριο φερεγγυότητας.

γ) Δεδομένου του μεγέθους και των αναγκών του Ταμείου δεν υφίστανται ιδιαίτερα πολύπλοκες λειτουργίες υποστήριξης που να απειλούν, μέσω της κατηγορίας του λειτουργικού κινδύνου, μεσοπρόθεσμα τη βιωσιμότητα του Ταμείου. Επισημαίνεται ότι το Ταμείο θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων που έχει τεθεί σε εφαρμογή από 25/05/2018 με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2016/679.

Για το Ταμείο,

Χαράλαμπος Φύτρος, CFA, FHAS

Εισαγωγή

Το Ταμείο, αντιλαμβανόμενο την ανάγκη αναγνώρισης, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου των Κινδύνων που έχει αναλάβει, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει εγκεκριμένη από το ΔΣ πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων.

Με βάση την πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και το εύρος των αναλαμβανόμενων κινδύνων του Ταμείου, συντάσσεται η παρούσα Έκθεση Κινδύνων με σημείο αναφοράς την 31η/12/2018 ("ημερομηνία αναφοράς").

Στόχος της παρούσης έκθεσης είναι η ενημέρωση του Δ.Σ., των ασφαλισμένων αλλά και των εποπτικών αρχών για τη διαχείριση των κινδύνων του Ταμείου.

Ανάλυση των αναλαμβανόμενων κινδύνων

Ο κλάδος εφάπαξ του ταμείου είναι Προκαθορισμένων Εισφορών δίχως την παροχή οποιασδήποτε φύσης εγγύηση. Ως εκ τούτου, δεν υφίστανται κίνδυνοι που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο συσσωρευμένων υποχρεώσεων του κλάδου.

Ο κλάδος αλληλοβοηθείας εγγυάται παροχή μόνο αποζημίωσης σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας και υποχρεούται στον σχηματισμό κεφαλαίων φερεγγυότητας.

Το Ταμείο έχει χαρτογραφήσει βασικούς κινδύνους που καλείται να διαχειριστεί.

Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι ακόλουθοι:

- Οι επενδυτικοί κίνδυνοι είναι αποτέλεσμα της λειτουργίας του Ταμείου εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού περιβάλλοντος. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται με τρόπο που να εγγυάται την ποιότητα, τη ρευστότητα και την κερδοφορία του συνολικού χαρτοφυλακίου. Τα στοιχεία επενδύονται προς γενικό όφελος όλων των ασφαλισμένων μελών και δικαιούχων και σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ο διαχειριστής του χαρτοφυλακίου, εξασφαλίζει ότι οι επενδύσεις πραγματοποιούνται προς το καλύτερο δυνατό συμφέρον των ασφαλισμένων μελών και δικαιούχων.

Σκοπός των επενδυτικών κινδύνων που αναλαμβάνονται είναι η επίτευξη υψηλών μακροπρόθεσμων αποδόσεων από υπεραξία και εισόδημα, μέσω ενός διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου. Παράλληλα η διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου και η τοποθέτηση του ενεργητικού σε διαφορετικά επενδυτικά προϊόντα (μετοχικές αξίες, κρατικά & εταιρικά ομόλογα, μέσα χρηματαγοράς, καταθέσεις), έχει σαν στόχο τον κατά το δυνατό περιορισμό των επενδυτικών κινδύνων.

- Λειτουργικός Κίνδυνος είναι ο κίνδυνος εμφάνισης ζημιών λόγω ακατάλληλων ή προβληματικών εσωτερικών διαδικασιών, ή λόγω ακατάλληλου ή προβληματικού προσωπικού ή λόγω ακατάλληλων ή προβληματικών λειτουργικών συστημάτων ή εξωτερικών παραγόντων.

Ο Λειτουργικός Κίνδυνος περιλαμβάνει νομικούς κινδύνους και αποκλείει κινδύνους που απορρέουν από στρατηγικές αποφάσεις, καθώς και τους κινδύνους φήμης. Περιλαμβάνει κινδύνους εσωτερικής/εξωτερικής απάτης.

- Κίνδυνος εξόδων είναι ο κίνδυνος το Ταμείο να μην διαθέτει τα απαραίτητα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Επισημαίνεται ότι το Ταμείο δεν παρέχει εγγυήσεις ως προς την κάλυψη των εξόδων.

- Κίνδυνος μελών είναι ο κίνδυνος μη δυνατότητας προσέλκυσης νέων μελών με αποτέλεσμα τη μείωση του πληθυσμιακού όγκου του Ταμείου.
- Ασφαλιστικός Κίνδυνος είναι κίνδυνος που αφορά τον κλάδο Αλληλοβοηθείας. Είναι ο κίνδυνος της μη επάρκειας της εισφοράς Αλληλοβοηθείας και ο κίνδυνος της μη επαρκούς αποθεματοποίησης.
- Τέλος, σε στενή συσχέτιση με τα ανωτέρω, αναφέρεται ο κίνδυνος φήμης του Ταμείου, ο οποίος αφορά την αρνητική δημοσιότητα σχετικά με τις πρακτικές του Ταμείου (επενδυτικές, λειτουργικές κλπ.).

Σημαντικότεροι Κίνδυνοι

Ως σημαντικότεροι κίνδυνοι, κατά την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης, θεωρούνται οι ακόλουθοι:

- επενδυτικοί κίνδυνοι
- κίνδυνοι εξόδων
- κίνδυνοι μελών

A) Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Για την επιμέτρηση και παρακολούθηση της επικινδυνότητας του χαρτοφυλακίου το Ταμείο έχει συντάξει επενδυτική πολιτική την οποία ελέγχει αν εφαρμόζεται. Ταυτόχρονα, ο υπεύθυνος διαχείρισης κινδύνων ενημερώνεται μέσω σχετικού πληροφοριακού υλικού (Key Investor Information Document -- KIID) από την ανεξάρτητη διαχειριστική ΑΕΔΑΚ. Σε περίπτωση που ο δείκτης επικινδυνότητας, ως περιγράφει το επίπεδο διακυμάνσεων των ιστορικών αποδόσεων του Α/Κ, αυξηθεί, ενημερώνεται η επενδυτική επιτροπή, το Δ.Σ. και ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Κινδύνων. Με βάση επικαιροποιημένη πληροφόρηση κατά την 14/02/2019, ο δείκτης επικινδυνότητας ανέρχεται στο 6.

Επιπροσθέτως, η αρμόδια ΑΕΔΑΚ αποστέλλει στον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων εικόνα των επενδυτικών αποτελεσμάτων του χαρτοφυλακίου σε επίπεδο απόδοσης/κινδύνου που αφορούν τριμηνιαίες ή ετήσιες περιόδους.

(α) Κλάδος Εφάπαξ:

(α1) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για το τρέχον οικονομικό έτος (YTD):

				Performance	St Dev	CV
				(daily data)		
Period:	From	31/12/2015	to 31/3/2016	-5,67%	18,12%	-0,010
	From	31/12/2015	to 30/6/2016	-5,94%	21,55%	-0,013
	From	31/12/2015	to 30/9/2016	-4,74%	18,17%	-0,009
	From	31/12/2015	to 31/12/2016	5,06%	16,93%	3,346
	From	31/12/2016	to 31/3/2017	2,02%	11,38%	5,634
	From	31/12/2016	to 30/6/2017	16,60%	10,38%	0,625
	From	31/12/2016	to 30/9/2017	13,64%	9,21%	0,675
	From	31/12/2016	to 31/12/2017	26,76%	8,93%	0,334
	From	31/12/2017	to 31/3/2018	-1,54%	8,86%	-0,001
	From	31/12/2017	to 30/6/2018	-0,82%	9,03%	-0,001
	From	31/12/2017	to 30/9/2018	-2,42%	8,10%	-0,002
	From	31/12/2017	to 31/12/2018	-4,36%	7,65%	-0,003

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι για το έτος 2018, οι αποδόσεις του χαρτοφυλακίου κινήθηκαν σε αρνητικό έδαφος στο πλαίσιο μίας σταθερής μεταβλητότητας που κινήθηκε από 7,65% έως 9,03%. Τα αντίστοιχα ποσοστά του δείκτη αναφοράς (benchmark) έχουν ως ακολούθως:

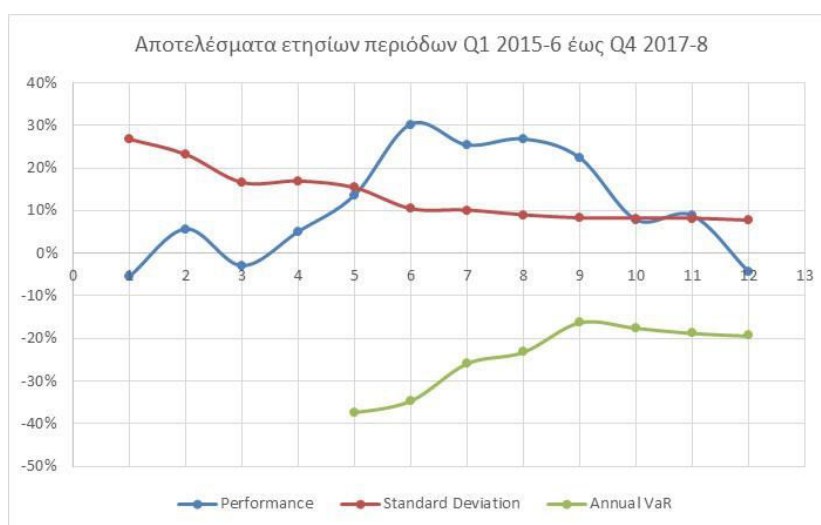
				Benchmark	St Dev	CV
				Performance	(daily data)	
Period:	From	31/12/2015	to 31/3/2016	-2,37%	17,87%	-0,004
	From	31/12/2015	to 30/6/2016	19,86%	12,21%	0,615
	From	31/12/2015	to 30/9/2016	-0,75%	14,92%	-0,001
	From	31/12/2015	to 31/12/2016	6,01%	13,70%	2,278
	From	31/12/2016	to 31/3/2017	2,28%	9,77%	4,285
	From	31/12/2016	to 30/6/2017	13,06%	8,41%	0,644
	From	31/12/2016	to 30/9/2017	10,05%	7,61%	0,758
	From	31/12/2016	to 31/12/2017	16,91%	7,21%	0,426
	From	31/12/2017	to 31/3/2018	-0,94%	6,70%	-0,001
	From	31/12/2017	to 30/6/2018	-0,95%	7,13%	-0,001
	From	31/12/2017	to 30/9/2018	-3,92%	6,83%	-0,003
	From	31/12/2017	to 31/12/2018	-7,07%	7,09%	-0,005

Η σχέση κινδύνου/απόδοσης του χαρτοφυλακίου υπερτερεί της αντίστοιχης του δείκτη αναφοράς (benchmark) κατά την ημερομηνία αναφοράς.

(α2) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για ετήσιες περιόδους:

Period:	From		to	Performance	Standard Deviation	SRI	Daily	Annualised
						St Dev last 5 yrs (weekly data)	Var (99%) last 1 yr % of total assets	Var (99%) last 1 yr % of total assets
	From	31/3/2015	to	31/3/2016	-5,48%	26,83%	19,17%	
	From	30/6/2015	to	30/6/2016	5,67%	23,25%	19,64%	
	From	30/9/2015	to	30/9/2016	-2,91%	16,59%	19,60%	
	From	31/12/2015	to	31/12/2016	5,06%	16,93%	19,62%	
	From	31/3/2016	to	31/3/2017	13,62%	15,37%	19,71%	-2,35%
	From	30/6/2016	to	30/6/2017	30,23%	10,40%	19,73%	-2,18%
	From	30/9/2016	to	30/9/2017	25,33%	10,07%	19,38%	-1,63%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	26,76%	8,93%	18,34%	-1,46%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	22,33%	8,21%	17,99%	-1,02%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	7,82%	8,17%	17,26%	-1,10%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	8,85%	8,14%	17,13%	-1,18%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-4,36%	7,65%	17,06%	-1,22%

Με βάση διαγραμματική απεικόνιση:

Από το ανωτέρω διάγραμμα διαφαίνεται ότι ιστορικά, με όρους απόδοσης/κινδύνων για τις ετήσιες περιόδους Q1 2015-6 έως Q4 2017-8 (ημερομηνία αναφοράς):

- Η διαχρονική μεταβλητότητα όπως και η αξία σε κίνδυνο του χαρτοφυλακίου σημειώνει μία ήπια αποκλιμάκωση.
- Οι αποτελεσματικότερες περιόδους ήταν αυτοί από το Q2 2016-7 έως Q1 2017-8 (αν και με όρους αξίας σε κίνδυνο, οι περιόδους 2016-7 εμπεριείχαν αυξημένο κίνδυνο).

Τα αντίστοιχα ποσά για τον δείκτη αναφοράς (benchmark) του χαρτοφυλακίου έχουν ως ακολούθως:

				Benchmark	Standards Deviation	Daily	Annual	
				Performance		Var (99%) last 1 yr	Var (99%) last 1 yr	
						% of total assets	% of total assets	
Period:	From	31/3/2015	to	31/3/2016	3,66%	23,10%		
	From	30/6/2015	to	30/6/2016	5,72%	19,97%		
	From	30/9/2015	to	30/9/2016	-1,08%	13,88%		
	From	31/12/2015	to	31/12/2016	6,01%	13,70%		
	From	31/3/2016	to	31/3/2017	11,06%	11,47%	-2,01%	-31,87%
	From	30/6/2016	to	30/6/2017	22,42%	8,09%	-1,47%	-23,29%
	From	30/9/2016	to	30/9/2017	17,55%	7,98%	-1,47%	-23,28%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	16,91%	7,21%	-1,25%	-19,89%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	13,23%	6,29%	-0,99%	-15,68%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	2,42%	6,47%	-1,01%	-16,10%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	2,07%	6,63%	-1,01%	-16,05%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-7,07%	7,09%	-1,01%	-16,05%

Από τα ανωτέρω, διαφαίνεται ότι σε όρους VaR, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του κλάδου διαφοροποιείται από την (ελαφρώς) υψηλότερη επικινδυνότητά του σε σχέση με τον δείκτη αναφοράς (benchmark) όχι τόσο κατά την ημερομηνία αναφοράς αλλά κυρίως ιστορικά.

(α3) Όσον αφορά stress tests του χαρτοφυλακίου, εστάλησαν τα ακόλουθα:

Stress Results						
Product	Position	Unstressed Valuation		Greek Bond Crisis 2015 P&L (%)	Greece Financial Crisis in 2010 P&L (%)	Lehman Brothers Bankruptcy P&L (%)
Portfolio Code: 30 Portfolio Name: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΜΙΚΤΟ						
Day: 1		14.986.177,39		-19,69%	-1,52%	-2,41%

(β) Κλάδος Αλληλοβοηθείας:

(β1) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για τις ετήσιες περιόδους:

				Performance	St.Deviation	Daily	Annualised	CV	
						Var (99%) last 1 yr	Daily Var (99%) last 1 yr		
						% of total assets	% of total assets		
Period:	From	30/9/2016	to	30/9/2017	3,77%	1,36%	0,32%	5,08%	36,1564%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	5,54%	1,55%	0,33%	5,24%	27,9593%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	4,69%	1,48%	0,24%	3,81%	31,6123%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	3,40%	1,74%	0,03%	0,48%	50,9816%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	3,32%	1,71%	0,03%	0,48%	51,4687%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	0,64%	1,34%	0,05%	0,79%	208,7850%

Τα αντίστοιχα ποσοστά του δείκτη αναφοράς (benchmark) έχουν ως ακολούθως:

				Performance	St.Deviation	CV	
Period:	From	30/9/2016	to	30/9/2017	-0,46%	0,02%	-0,0001%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	-0,47%	0,02%	-0,0001%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	-0,48%	0,02%	-0,0001%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	-0,48%	0,02%	-0,0001%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	-0,47%	0,02%	-0,0001%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-0,47%	0,02%	-0,0001%

(β2) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για το τρέχον οικονομικό έτος (YTD):

				Performance	Annual St Dev (daily data)	CV
From	31/12/2016	to	30/9/2017	2,70%	1,37%	50,8%
From	31/12/2016	to	31/12/2017	5,54%	1,55%	28,0%
From	31/12/2017	to	31/3/2018	0,05%	1,56%	3118,8%
From	31/12/2017	to	30/6/2018	0,42%	1,90%	446,5%
From	31/12/2017	to	30/9/2018	0,53%	1,54%	291,0%
From	31/12/2017	to	31/12/2018	0,64%	1,34%	208,8%

Αντίστοιχα μεγέθη για τον δείκτη αναφοράς (benchmark) του χαρτοφυλακίου έχουν ως ακολούθως:

				Performance	Annual St Dev	CV
From	31/12/2016	to	30/9/2017	-0,35%	0,02%	5,3%
From	31/12/2016	to	31/12/2017	-0,47%	0,02%	4,0%
From	31/12/2017	to	31/3/2018	-0,12%	0,02%	14,6%
From	31/12/2017	to	30/6/2018	-0,24%	0,02%	7,4%
From	31/12/2017	to	30/9/2018	-0,35%	0,02%	5,0%
From	31/12/2017	to	31/12/2018	-0,47%	0,02%	3,7%

(β3) Όσον αφορά stress tests του χαρτοφυλακίου, εστάλησαν τα ακόλουθα:

Detail				
		Profit and Loss percent (Greece Financial Crisis - 2015)	Profit and Loss percent (Lehman Default - 2008)	Profit and Loss percent (Greece Financial Crisis in 2010)
ETAO PAM		-0,94	0,13	0,16

Από τα ανωτέρω διαφαίνεται το συντηρητικό προφίλ του κλάδου αλληλοβοηθείας και η συγκριτικά με τον δείκτη αναφοράς (benchmark) καλύτερη απόδοση.

B) Κίνδυνοι εξόδων

Για την επιμέτρηση και παρακολούθηση της επικινδυνότητας τα έξοδα να υπερβούν τα ίδια κεφάλαια του Ταμείου, η αρμόδια εταιρία για την οργανωτική υποστήριξη του Ταμείου αποστέλλει ανά τρίμηνο στον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων την συνολική πορεία των δαπανών έναντι των εσόδων. Σε περίπτωση που το τελικό ισοζύγιο, λαμβάνοντας υπόψη και τα αρχικά αποθεματικά της περιόδου, είναι αρνητικό για περισσότερα από έξι τρίμηνα, το Δ.Σ. διερευνά τη δυνατότητα εκπόνησης αναλογιστικής μελέτης με στόχο την εξισορρόπηση των λειτουργικών εισροών και εκροών.

Με βάση την ημερομηνία αναφοράς, ελήφθησαν τα ακόλουθα:

	Έσοδα	Έξοδα	Αποτέλεσμα Χρήσης	Ίδια Κεφάλαια
31/12/2016				36.604,08
31/3/2017	28.038,53	4.490,09	23.548,44	60.152,52
30/6/2017	39.804,71	10.758,61	29.046,10	65.650,18
30/9/2017	49.595,25	30.972,93	18.622,32	55.226,40
31/12/2017	58.791,69	47.364,58	11.427,11	48.031,19
31/3/2018	31.944,61	8.483,70	23.460,91	71.492,10
30/6/2018	47.397,43	26.430,22	20.967,21	68.998,40
30/9/2018	56.149,31	31.889,50	24.259,81	72.291,00
31/12/2018	65.909,25	49.703,68	16.205,57	64.236,76

Κατά την ημερομηνία αναφοράς, τα Ίδια Κεφάλαια είναι 1,3 φορές τα έξοδα της τελευταίας ετήσιας χρήσης.

Γ) Κίνδυνοι Μελών

Ειδικά για τον κίνδυνο μελών, δεδομένου ότι απαιτούνται μεγάλες χρονικές περίοδοι για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων όσον αφορά στα δημογραφικά δεδομένα, η επιμέτρηση και παρακολούθηση των πληθυσμιακών μετακινήσεων των ασφαλισμένων μελών του Ταμείου λαμβάνει χώρα ετησίως (31/12), εντός της αναλογιστικής μελέτης του Ταμείου.

Δ) Λοιποί Κίνδυνοι

Λειτουργικοί Κίνδυνοι

Το Ταμείο στο πλαίσιο της προκαθορισμένης στρατηγικής του δεν επιδιώκει να αναλάβει Λειτουργικό Κίνδυνο, αλλά δέχεται ότι ο Λειτουργικός Κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα της αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή των ανθρώπων.

Ο ορισμός του Λειτουργικού Κινδύνου περιλαμβάνει επίσης κινδύνους που προέρχονται από:

- ηλεκτρονικές δραστηριότητες,
- εξωτερική ανάθεση υπηρεσιών (Outsourcing),
- θέματα εποπτικής και κανονιστικής συμμόρφωσης,
- θέματα επιχειρησιακής συνέχειας,
- κινδύνους πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών,
- εκτέλεση έργων και δραστηριότητες συμμόρφωσης.

Οι ζημιές που προκύπτουν από Λειτουργικούς Κινδύνους καταγράφονται με συνέπεια και να αναλύονται βάσει των εννοιών της αιτίας, του γεγονότος και της επίπτωσης.

Τα Γεγονότα Λειτουργικού Κινδύνου, ανεξαρτήτως ποσού ζημιάς, συλλέγονται και καταγράφονται σε βάση δεδομένων και κατηγοριοποιούνται ανάλογα με την αιτία, την κατηγορία κινδύνου- γεγονός και την επίπτωση.

Για τη συλλογή των δεδομένων ζημιάς Λειτουργικού Κινδύνου δημιουργείται φόρμα αναφορών γεγονότων ζημιών Λειτουργικού Κινδύνου όταν αυτό απαιτηθεί.

Σε δεύτερο στάδιο η Μονάδα Διαχείρισης κινδύνων είναι υπεύθυνη να καθορίσει τη σημαντικότητα κάθε γεγονότος βάσει του ύψους της ζημιάς και της πιθανότητα εμφάνισης ενώ σε συνεργασία με τις Επιχειρησιακές Διευθύνσεις είναι υπεύθυνη να προτείνει ενέργειες αντιμετώπισης.

Δεδομένου:

(α) του μεγέθους και των αναγκών του Ταμείου,

(β) του γεγονότος ότι η λειτουργική υποστήριξη του Ταμείου εξυπηρετείται από εξειδικευμένο προς τούτο εξωτερικό πάροχο,

δεν έχει προκύψει κάποια ζημία με σημαντικότητα που να έχει καταγραφεί και αναφερθεί στην κατηγορία του Λειτουργικού Κινδύνου κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Επισημαίνεται ότι το Ταμείο θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων που έχει τεθεί σε εφαρμογή από 25/05/2018 με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2016/679.

Ασφαλιστικοί Κίνδυνοι

Δεδομένου ότι το Ταμείο διατηρεί περιθώριο φερεγγυότητας στον κλάδο Αλληλοβοηθείας, η επιμέτρηση και παρακολούθηση των αποζημιώσεων του κλάδου λαμβάνει χώρα ετησίως, εντός της αναλογιστικής μελέτης. Επισημαίνεται ότι ο αναλογιστής αντλεί σχετικά στοιχεία από τα ηλεκτρονικά αρχεία του Ταμείου. Σε κάθε περίπτωση ορίζεται ότι η αρμόδια εταιρία για την οργανωτική υποστήριξη του Ταμείου ενημερώνει τον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων την χρονική στιγμή κατά την οποία οι συσσωρευμένες αποζημιώσεις του κλάδου της τρέχουσας οικονομικής χρήσης υπερβούν το ήμισυ των συσσωρευμένων αποθεμάτων του κλάδου στο τέλος της προηγούμενης οικονομικής χρήσης (κάτι το οποίο δεν έχει συμβεί κατά την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης). Σε μία τέτοια περίπτωση, το Δ.Σ. διερευνά τη δυνατότητα εκπόνησης αναλογιστικής μελέτης με στόχο την λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του κλάδου.

Ε) Παράρτημα Επεξηγήσεων Τεχνικών Όρων Επενδυτικών Κινδύνων

- Σύμφωνα με την επικρατούσα θεωρία επενδύσεων, όσο μεγαλύτερο κίνδυνο ενέχει μια επένδυση, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η ανταμοιβή υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση θα είναι επιτυχής.
- Υπάρχουν πολλοί τρόποι αξιολόγησης του επενδυτικού κινδύνου. Στην παρούσα έκθεση χρησιμοποιείται η εξέταση της μεταβλητότητας, της αξίας σε κίνδυνο και των τεστ αντοχής.
- Μεταβλητότητα, διακύμανση ή Var: πρόκειται για την αναμενόμενη τιμή της τετραγωνικής απόκλισης της τυχαίας μεταβλητής από τη μέση τιμή. Ένας τίτλος θεωρείται ότι χαρακτηρίζεται από υψηλότερο επίπεδο μεταβλητότητας όταν η αξία του μπορεί να μεταβληθεί δραματικά σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Η τυπική απόκλιση (standard deviation) μιας τυχαίας μεταβλητής είναι η τετραγωνική ρίζα της διακύμανσης της(ή αλλιώς διασποράς). Μια χαμηλή τυπική απόκλιση υποδηλώνει ότι τα σημεία των δεδομένων τείνουν να είναι κοντά στο μέσο όρο (ή αναμενόμενη τιμή) του συνόλου, ενώ μία υψηλή τυπική απόκλιση υποδεικνύει ότι τα στοιχεία απλώνονται πάνω από ένα ευρύτερο φάσμα των τιμών.

- Όπου CV στην παρούσα, θεωρείται δείκτης που συσχετίζει την τυπική απόκλιση με την απόδοση. Για θετικές αποδόσεις, μικρότερος δείκτης (θετικός και εγγύτερος δηλ. του μηδενός) θεωρείται αποτελεσματικότερος σε όρους απόδοσης/κινδύνου. Για αρνητικές αποδόσεις, υψηλότερος δείκτης (αρνητικός και εγγύτερος δηλ. του μηδενός) θεωρείται αποτελεσματικότερος σε όρους απόδοσης/κινδύνου.
- Αξία σε κίνδυνο (Value at risk ή VaR): πρόκειται για μέτρηση που δηλώνει πώς η αξία στην αγορά ενός περιουσιακού στοιχείου (ή χαρτοφυλακίου) είναι πιθανόν να μειωθεί στη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου υπό συγκεκριμένες συνθήκες.
- Τεστ αντοχής (stress tests): πρόκειται για προσομοιώσεις μελλοντικών οικονομικών γεγονότων, που μοντελοποιούν αντίξοα οικονομικά σενάρια (worst-case scenarios), σχεδιασμένα για να αξιολογήσουν τη συμπεριφορά ενός χαρτοφυλακίου υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες.